

Temeljem članka 58. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN broj 87/08., 86/10., 92/10., 105/10.-ispravak, 90/11., 16/12, 86/12. i 94/13.) i članka 14. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN broj 152/14.), Školski odbor Srednje strukovne škole Vinkovci nakon provedene rasprave na Nastavničkom vijeću, Vijeću roditelja i Vijeću učenika, a na prijedlog ravnatelja na sjednici održanoj 31.3. 2015. godine donosi:

Etički kodeks

NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO-OBRAZOVNE DJELATNOSTI U SREDNJOJ STRUKOVNOJ ŠKOLI VINKOVCI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Etičkim kodeksom propisuje se skup pravila, odnosno etičkih načela, kojih se u radu i ponašanju u školi i školskom okruženju moraju pridržavati neposredni nositelji odgojno obrazovne djelatnosti u Srednjoj strukovnoj školi Vinkovci (u daljnjem tekstu Škola).

Načela Etičkog kodeksa primjenjuju se na odgovarajući način i na osobe koje nisu radnici Škole, ali sudjeluju u njezinu radu i djelovanju, ako se ponašanje i djelovanje tih osoba može izravno povezati sa Školom.

Etički kodeks omogućuje roditeljima i skrbnicima te drugim građanima upoznavanje s ponašanjem koje imaju pravo očekivati od neposrednih nositelja.

Izrazi u ovom Etičkom kodeksu navedeni u muškom rodu, neutralni su i odnose na sve osobe muškog i ženskog spola.

Članak 2.

Etički kodeks sadrži pravila uljudnog ponašanja nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti (dalje u tekstu: nastavnici, stručni suradnici i ostali radnici) prema učenicima, roditeljima ili skrbnicima učenika, drugim građanima i u međusobnim odnosima, te posljedice kršenja Etičkog kodeksa.

Članak 3.

Nastavnici i stručni suradnici dužni su u svom radu postupati savjesno i odgovorno prema pravilima struke i u skladu s temeljnim načelima humanosti, moralnosti, ispravnosti te vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, osobito vodeći računa o pravima djece.

II. TEMELJNA NAČELA I PRAVILA ETIČKOGA KODEKSA

Članak 4.

Na obavljanje poslova i ponašanje u Školi primjenjuju se načela:

a. Načelo poštivanja propisa i pravnog poretka Republike Hrvatske

Nastavnici, stručni suradnici i ostali radnici trebaju poštovati pozitivne propise i pravni poredak Republike Hrvatske, a svojim radom i ponašanjem omogućavati primjenu propisa prema svima u Školi pod jednakim uvjetima.

Sva sporna pitanja oko tumačenja i primjene načela Etičkoga kodeksa radnici dogovorno rješavaju unutar Škole.

b. Načelo poštovanja dostojanstva osobe

Nastavnici, stručni suradnici i ostali radnici trebaju poštovati dostojanstvo svih osoba s kojima su u doticaju prigodom obavljanja poslova.

Nastavnici, stručni suradnici i ostali radnici imaju pravo tražiti poštovanje svoje osobnosti od svih s kojima su u doticaju.

c. Načelo zabrane diskriminacije

Svakome je u Školi u svakom obliku zabranjeno izražavanje diskriminacije prema rasi, etničkoj pripadnosti, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovnom stanju, članstvu u građanskoj udruzi, obrazovanju, društvenom položaju, bračnom ili obiteljskom statusu, dobi, zdravstvenom stanju, invaliditetu, genetskom naslijeđu, rodnom identitetu, izražavanju ili spolnoj orijentaciji.

d. Načelo jednakosti i pravednosti

Nastavnici, stručni suradnici i ostali radnici trebaju se prema trećima ponašati na način koji isključuje svaki oblik neravnopravnosti, zlorabe, zlostavljanja, uznemiravanja ili omalovažavanja.

Nastavnici i stručni suradnici ne smiju osobne interese pretpostaviti objektivnom prosuđivanju i profesionalnom obavljanju poslova.

e. Načelo samostalnosti nastavnog i drugoga stručnog rada

Nastavniku i stručnom suradniku jamči se pravo autonomnog djelovanja u izvođenju nastave i drugom stručnom radu u skladu s propisima, nastavnim planom i programom, nacionalnim i školskim kurikulumom.

f. Načelo profesionalnosti

Radnici, a osobito nastavnik i stručni suradnik treba prema obilježjima svoje struke odgovorno, savjesno i nepristrano ispunjavati obveze prema učenicima, roditeljima, skrbnicima i drugim građanima.

Svi nastavnici i djelatnici Škole trebaju održavati i poticati suradničke odnose u profesionalnim odnosima, podržavati inovativnost, timski rad i razmjenu iskustava prilikom učenja i poučavanja, usmjeravati mlađe kolege i nastojati na učinkovitoj uporabi školskih resursa.

g. Načelo slobode mišljenja i izražavanja

U svim područjima života i rada u Školi potiče se i podržava sloboda mišljenja i izražavanja.

h. Načelo zaštite okoliša i skrbi za održivi razvoj

U Školi se sve djelatnosti trebaju obaviti u skladu s međunarodnim i domaćim standardima za zaštitu okoliša i održivog razvoja zajednice i društva.

i. Načelo mirnog suživota u školi

Obveza je radnika Škole svojim ponašanjem ostvariti dobro i ugodno radno ozračje u Školi. Neprihvatljivo je svako neprimjereno ponašanje (uznemiravanje) prema drugoj osobi, kojemu je cilj povrijediti njezinu osobnost.

Uznemiravanjem se smatra svako neprimjereno ponašanje prema drugoj osobi, kojemu je cilj ili koje stvarno predstavlja povredu osobnog dostojanstva, ometa njezino obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitetu života te osobe. Uznemiravanjem se osobito smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljani, verbalni, neverbalni ili fizički koji drugu osobu zastrašuje, vrijeđa ili ponižava.

Neprihvatljivo je svako spolno uznemiravanje jer pretpostavlja izravno ili neizravno uvjetovanje i pritisak na drugu osobu temeljem zlouporabe pozicije autoriteta, te zbog toga što stvara neprihvatljivo radno i odgojno-obrazovno ozračje. Svaka osoba ima pravo prijaviti uznemiravanje koje je počinio radnik Škole. Na osobu koja je odbila uznemiravanje ili prijavila takvu vrstu ponašanja ne smije se vršiti nikakav pritisak.

Radnici moraju izbjegavati situacije koje između njih mogu dovesti do sukoba interesa, osobito imajući u vidu odnose u neposrednom hijerarhijskom odnosu.

III. ODNOS PREMA NASTAVI

Članak 5.

Nastavnik je dužan posvetiti posebnu pozornost svojim nastavnim i drugim obvezama te ih kvalitetno i u potpunosti obavljati. Nastavu i ostale poslove mora održavati redovito, u utvrđenom terminu i trajanju. Nastavnik je dužan sudjelovati u izvannastavnim aktivnostima u skladu sa svojim interesima, sposobnostima i mogućnostima.

Članak 6.

U odgojno-obrazovnom radu nastavnici su dužni:

- poznavati profesionalne norme i dužnosti,
- steći i posjedovati sljedeće kompetencije:
 - a) odgovarajuću stručnu spremu za rad na radnom mjestu na kojem radi
 - b) pedagoško-psihološko obrazovanje
 - c) osobine ličnosti (npr. samodisciplina, strpljivost i sl.)
- promicati kroz nastavu humane vrijednosti i suvremena znanstvena dostignuća
- koristiti izvanškolske mogućnosti poučavanja i učenja (terenska nastava, projekti, istraživanja...)
- koristiti suvremene didaktičke i metodičke strategije u nastavi
- konstantno i aktivno stručno se usavršavati
- kvalitetno se pripremati za rad koristeći primarne i sekundarne izvore znanja
- koristiti suvremenu nastavnu tehnologiju uvažavajući njene metodičke vrijednosti
- poticati učenike na očuvanje okoliša i poticati ekološku svijest kod učenika
- aktivno sudjelovati u nastavi i ostalim aktivnostima te osobno pridonositi timskom radu i dinamici
- ukazivati učenicima na štetnost uporabe alkohola, duhana i drugih opojnih sredstava

Članak 7.

Osobni izgled nastavnika i stručnih suradnika mora biti služben i ozbiljan.

Odjeća nastavnika i stručnih suradnika treba biti čista, uredna, umjerenih krojeva, primjerena pozivu koji obavljaju.

Odjeća ne smije biti uska i kratka, neprimjereno otkrivati dijelove tijela, kako ne bi negativno djelovala na pažnju učenika.

U slučaju kršenja odredaba ovog članka ravnatelj će djelatnika udaljiti s radnog mjesta.

Članak 8.

Nastavnici i stručni suradnici dužni su čuvati dignitet struke i izvan radnog vremena primjerenim i dostojanstvenim ponašanjem.

IV. ODNOS NASTAVNIKA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA UČENICIMA

Članak 9.

Nastavnici i stručni suradnici koji sudjeluju u odgojno-obrazovnom radu dužni su prema učenicima:

- izvoditi odgojno-obrazovni rad u skladu s ciljevima, zadaćama i standardima osnovnog odgoja i obrazovanja,
- prenositi učenicima što stručnije znanja iz svojega predmeta ili područja,
- osigurati istinitost podataka i prezentaciju sadržaja primjerenu nastavnom predmetu,
- obrađivati nastavne sadržaje na način prihvatljiv i razumljiv učenicima,
- pridonositi intelektualnom razvoju učenika,
- saslušati i uvažavati učenikovo mišljenje,
- biti objektivni i nepristrani pri ocjenjivanju učenika uz obvezu suzdržavanja od svih postupanja kojima bi se određeni učenici preferirali, a kod drugih učenika stvarao osjećaj manje vrijednosti,
- uvažavati i prihvaćati učenike s različitim sposobnostima i interesima, omogućiti im odgovarajući intelektualni, emocionalni, moralni i duhovni razvoj u skladu s njihovim mogućnostima,
- poštovati i uvažavati učenikove sposobnosti te se s posebnom pažnjom odnositi prema učenicima s teškoćama u učenju i teškoćama u razvoju
- razvijati domoljublje, svijest o nacionalnoj pripadnosti i svim vrednotama povijesne, kulturne i etničke baštine Republike Hrvatske.

Članak 10.

Zabranjeno je fizičko kažnjavanje učenika te svaka metoda psihološkog pritiska kojom se učenik dovodi u ponižavajući položaj ili se njime stvara osjećaj manje vrijednosti ili povrede dostojanstva učenika.

Zabranjeno je kažnjavanje neposluha učenika udaljavanjem iz razreda, osim ako su udaljeni zato što su upućeni stručnoj službi ili ravnatelju škole.

Članak 11.

Kod saznanja o bilo kakvom obliku fizičkog ili psihičkog nasilja nad učenicima ili bilo kojem drugom društveno neprihvatljivom ponašanju koje može štetiti razvoju, tjelesnom ili psihičkom integritetu djeteta, nastavnik i stručni suradnik dužan je u najkraćem mogućem roku izvijestiti ravnatelja škole, koji je o tome obavezan izvijestiti nadležne institucije.

Članak 12.

U obavljanju odgojno-obrazovne struke nastavnik i stručni suradnici dužni su osobito brižno postupati sa svim informacijama kojima raspolažu o učenicima ili njihovim obiteljima uz obvezu da svi ti podaci predstavljaju profesionalnu tajnu.

Dužnost čuvanja službene i profesionalne tajne obvezuje i nakon prestanka rada u školi, osim u situacijama kada je to odredbama posebnih zakona propisano, odnosno u postupcima pred nadležnim tijelima.

Članak 13.

Učitelji i stručni suradnici ne smiju učenikova znanja i uratke koristiti za svoje osobne potrebe ili probitke.

V. ODNOS PREMA RODITELJIMA, SKRBNICIMA I DRUGIM GRAĐANIMA

Članak 16.

Nastavnici i stručni suradnici trebaju imati suradničke i suodgovorne odnose s roditeljima, odnosno skrbnicima učenika.

Odnos nastavnika i stručnog suradnika prema roditeljima ili skrbnicima treba biti tolerantan uz obvezu uvažavanja stavova roditelja ili skrbnika, vodeći računa o dobrobiti djeteta.

Članak 17.

Na zamolbu ili zahtjev roditelja ili skrbnika učenika, dužni su ga primiti na razgovor te saslušati ako se time ne remeti redoviti nastavni proces.

U vrijeme predviđeno za informacije nastavnik je dužan biti dostupan svim roditeljima zainteresiranim za razgovor.

Članak 18.

Radnik, a posebice nastavnik, ne smije od roditelja, učenika ili neke treće osobe tražiti darove, poticati darivanje niti primati ikakve darove bilo za sebe ili neku drugu osobu.

Obveza je svih radnika da otklone svaki pokušaj korupcije.

VI. MEĐUSOBNI ODNOSI RADNIKA

Članak 19.

Odnos nastavnika i stručnih suradnika prema radu i radnim obvezama mora biti stručan i profesionalan.

Međusobni odnos nastavnika i stručnih suradnika treba biti suradnički, temeljiti se na međusobnom poštovanju, kolegijalnosti, uvažavanju, međusobnoj pomoći i suradnji te profesionalnoj i ljudskoj solidarnosti.

Članak 20.

Nastavnici i stručni suradnici dužni su suzdržati se od ponašanja kojima mogu povrijediti stručni ugled ili način rada drugog nastavnika, stručnog suradnika ili drugog radnika škole.

Kod ukazivanja na određena postupanja ili ponašanja drugih nastavnika, stručnih suradnika odnosno ostalih radnika škole treba postupati korektno i obazrivo, pazeći da se primjedbom ili kritikom ne povrijedi ugled ili dostojanstvo osobe na čiji se rad ili postupanje ukazuje.

Članak 21.

Prema strankama nastavnici i stručni suradnici obvezni su ponašati se kulturno i susretljivo te dati im svaku informaciju kojom raspolažu, odnosno uputiti ih nadležnoj osobi ili tijelu.

Članak 22.

Ophođenje s učenicima, roditeljima, radnicima škole te svim drugim osobama s kojima nastavnici i stručni suradnici svakodnevno komuniciraju treba biti kulturno, uljudno i na razini profesije koju obavljaju.

VII. NEPRIHVATLJIVO PONAŠANJE RADNIKA ŠKOLE

Članak 23.

Omalovažavanje drugih i drugačijih te svaka diskriminacija, bilo na spolnoj, rasnoj, vjerskoj, nacionalnoj, političkoj, imovinskoj, bračnoj, obiteljskoj ili nekoj drugoj osnovi smatra se nedopustivom i neprihvatljivom.

Nedopustivo je činjenje materijalne štete na imovini Škole namjerno ili grubom nepažnjom. Nedopustivo je djelatnost u Školi u bilo kojem obliku koristiti ili povezivati s političkom djelatnošću.

Članak 24.

Nedopustivim i neprihvatljivim ponašanjem radnika također se smatra i:

- nepristojan i nekorektan odnos u komunikaciji te nepoštivanje osobnog i profesionalnog dostojanstva
- ometanje nastave i ostalih radnih procesa nedovoljnom pripremljenošću, kašnjenjem, prijevremenim napuštanjem ili na bilo koji drugi način
- dolazak na nastavu ili radno mjesto pod utjecajem opijata, kao i unošenje alkoholnih pića i opijata u prostore Škole
- nepoštivanje pravila Kućnog reda u prostorijama Škole
- pušenje u prostorima Škole, kao i svi ostali postupci onečišćavanja okoliša i ugrožavanja kvalitete zdravoga života
- predstavljanje tuđeg rada kao svojega
- neprimjereno oblačenje
- neovlašteni pristup i omogućavanje neovlaštenoga pristupa resursima računalnoga sustava Škole
- odstupanje od ugovornih obveza sa Školom
- svaki drugi postupak koji nije u skladu s normama dobrog odgoja i Kućnim redom te moralnim normama općeprihvaćenim u društvu.

VIII. JAVNI NASTUPI RADNIKA ŠKOLE

Članak 25.

U svim oblicima javnih nastupa u kojima predstavlja Školu, svaki radnik treba iznositi stajališta Škole u skladu s propisima, dobivenim ovlastima i stručnim znanjem.

Kod javnih nastupa u kojima radnik ne predstavlja Školu, a koji su tematski povezani s radom Škole, radnik treba istaknuti da iznosi osobna stajališta. Pri iznošenju stajališta Škole i osobnih stajališta radnik treba paziti na osobni ugled i ugled Škole.

IX. ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 26.

Za praćenje primjene odredaba Etičkog kodeksa i ispunjavanje obveza iz Etičkog kodeksa u Školi se osniva Etičko povjerenstvo.

Članak 27.

Etičko povjerenstvo imenuje Školski odbor na vrijeme od četiri godine. Etičko povjerenstvo sastoji se od predsjednika i dva člana. Dva člana u Etičko povjerenstvo imenuju se iz reda nastavnika i stručnih suradnika, a jedan član iz reda ostalih radnika.

Etičko povjerenstvo radi na sjednicama. Sjednice Etičkog povjerenstva saziva predsjednik. Na sjednice se mogu pozvati i druge osobe, ali bez prava odlučivanja. Etičko povjerenstvo održava svoje sjednice najmanje dvaput godišnje. Odluke se donose većinom glasova.

O svome radu Etičko povjerenstvo podnosi godišnje izvješće Školskom odboru. O radu na sjednicama Povjerenstva vodi se zapisnik koji potpisuje predsjednik. Ravnatelj osigurava uvjete za rad Etičkog povjerenstva.

Članak 28.

O pokretanju postupka Etičko povjerenstvo odlučuje na temelju vlastitog zahtjeva ili na temelju zahtjeva radnika, roditelja, učenika ili drugih osoba koje smatraju da su prekršene odredbe ovog Kodeksa.

Zahtjev treba biti u pisanom obliku, obrazložen i argumentiran te potpisan od podnositelja. U zahtjevu se mora precizno opisati načelno pitanje o kojem je riječ i konkretne okolnosti slučaja i djelovanje, odnosno ponašanje za sukladnost za koje se s načelima i pravilima Etičkog kodeksa traži mišljenje.

Članak 29.

Na sjednici Etičkog povjerenstva članovi raspravljaju o pitanjima koja su predmet postupka te zauzimaju stajalište o sadržaju mišljenja koje će dati. Ako se traži mišljenje o konkretnom slučaju, Etičko povjerenstvo će zatražiti očitovanje i razjašnjenja od zainteresiranih osoba. Ako se traži ispitivanje etičnosti ponašanja određenog radnika ili više njih, tada se svakom radniku mora omogućiti da se izjasni o relevantnim navodima i da iznese svoje argumente.

Članak 30.

Etičko povjerenstvo daje preporuke za rješenje moralnih dilema koje se javljaju u praktičnom radu s ljudima, štiteći u prvom redu dostojanstvo i interese ispitanih subjekata. U slučaju složenijih situacija u provođenju postupka Etičko povjerenstvo je dužno zatražiti stručno mišljenje relevantnih stručnih društava ili pravnih osoba, odnosno uglednijih pojedinaca koji se smatraju stručnjacima iz područja u čijem je kontekstu došlo do konflikta bilo koje vrste. Etičko povjerenstvo uzima u obzir načela i preporuke o etičkim pitanjima koja se javljaju u postupku te primjenjuje u svome radu zakone, pravila, deklaracije, rezolucije i preporuke domaćih i stranih stručnih udruženja.

Članak 31.

Etičko povjerenstvo donosi svoje mišljenje na temelju primljenog zahtjeva. Mišljenje se donosi u pisanom obliku u roku od 30 dana od zaprimanja zahtjeva. Mišljenje se dostavlja podnositelju zahtjeva.

Mišljenje mora sadržavati:

- opis zahtjeva i pitanja o kojima se raspravljalo
- navode o načelima i pravilima Etičkog kodeksa koje je povodom zahtjeva Etičko povjerenstvo uzelo u obzir
- stav Etičkog povjerenstva o tome je li ponašanje opisano u zahtjevu u skladu s Etičkim kodeksom ili ne
- razloge za mišljenje Etičkog povjerenstva
- podatak o tome je li mišljenje doneseno jednoglasno ili ne. Ako mišljenje nije jednoglasno, član koji je imao različiti stav može iznijeti svoje izdvojeno mišljenje.

Ako je u mišljenju utvrđeno da određeno ponašanje nije u skladu s načelima Etičkog kodeksa, ono može sadržavati još:

- ocjenu Etičkog povjerenstva o stupnju nesukladnosti i težini povrede etičkih načela uzrokovane takvim ponašanjem
- stav Etičkog povjerenstva o načinima na koji se moglo izbjeći nesukladnost ponašanja s Etičkim kodeksom i/ili o mjerama koje bi mogle doprinijeti tome da do takvih povreda Kodeksa u budućnosti ne dolazi.

Iznimno, ako Etičko povjerenstvo zaključi da mu na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka nije moguće donijeti svoje mišljenje, da nije nadležno za davanje mišljenja ili ako iz bilo kojeg drugog opravdanog razloga ne može ili ne želi donijeti mišljenje, predsjednik je dužan o tome izvijestiti podnositelja zahtjeva i Školski odbor te detaljno

navesti razloge za nedonošenje mišljenja. U tom slučaju Školski odbor će o tom predmetu donijeti svoje mišljenje.

Članak 32.

Postupci propisani Etičkim kodeksom ne uređuju prava, obveze i odgovornost osoba koje u njima sudjeluju te nisu alternativa za građanske, kaznene, upravne i stegovne postupke uređene zakonom, drugim propisima i općim aktima Škole. Mišljenje dano u postupku uređenom Etičkim kodeksom djeluje svojim autoritetom i treba služiti tumačenju Etičkog kodeksa i promicanju etičkog ponašanja na Školi. Mišljenje ne veže druga tijela i nije upravni akt.

X. UPOZNAVANJE NOVIH RADNIKA S ODREDBAMA ETIČKOG KODEKSA

Članak 33.

Ravnatelj Škole dužan je sve radnike upoznati s odredbama ovog Etičkog kodeksa.

Radnici koji se primaju u radni odnos moraju, prije potpisivanja ugovora o radu, biti upoznati s odredbama ovoga Etičkog kodeksa.

XI. JAVNOST ETIČKOGA KODEKSA

Članak 34.

Etički se kodeks ističe na oglasnim pločama u Školi te se objavljuje na mrežnoj stranici Škole. Etički kodeks mora poznavati svaki radnik, a s njime se moraju upoznati roditelji i učenici Škole.

XII. STUPANJE NA SNAGU

Članak 35.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom objavljivanja na oglasnoj ploči Škole.

Članak 36.

Stupanjem na snagu ovog Etičkog kodeksa prestaje važiti Etički kodeks od 21. travnja 2009., KLASA:602-03/09-01/01, URBROJ:2188-49-02-09-159.

Etički kodeks objavljen je na oglasnoj ploči Škole dana 7.4.2015., stupio je na snagu dana 7.4.2015.

KLASA: 602-03/15-01/01
URBROJ:2188-49-01-15-131
Vinkovci, 31.3.2015.

Predsjednica školskog odbora:
Tatjana Alerić,prof.

Ravnateljica:
Marija Sundi,prof.
